

Van: [redacted] <[redacted]@fryslan.frl>
Verzonden: 31-03-2024 16:43
Aan: [redacted]@politie.nl
CC: [redacted]@politie.nl,
[redacted]@fryslan.frl>,
[redacted] <[redacted]@fryslan.frl>
BCC: [redacted] <[redacted]@fryslan.frl>,
[redacted] <[redacted]@fryslan.frl>,
[redacted] <[redacted]@fryslan.frl>
Onderwerp: FW: Draaiboek wasbeer

Geachte [redacted],

Naar aanleiding van telefonisch overleg met uw collega [redacted] doe ik u meegezonden documenten toekomen.
Graag zou ik met u overleggen over het omgevingsbesluit Flora en Fauna activiteit bestrijding i.r.t. inzet van het verdovingsgeweer.
Graag hoor ik van u.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
06-[redacted]
[redacted]@fryslan.frl

provinsje fryslân
provincie fryslân
Tweebaksmarkt 52 (bezoekeradres)
Postbus 20120, 8900 HM Leeuwarden
(058) 292 5925 / provincie@fryslan.frl
WhatsApp: 06 10 26 88 31
www.fryslan.frl

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 29 maart 2024 17:23
Aan: [redacted]@fryslan.frl>; Duke Faunabeheer <info@dukefaunabeheer.nl>;
[redacted]@itfryskegea.nl; [redacted]@aquazoo.nl>;
<[redacted]@leeuwarden.nl>; [redacted]@fryslan.frl>; [redacted]@aquazoo.nl
CC: [redacted]@fryslan.frl>; [redacted]@fryslan.frl>; [redacted]@fryslan.frl>;
<[redacted]@fryslan.frl>; [redacted]@fryslan.frl>; [redacted]@fryslan.frl>
Onderwerp: Draaiboek wasbeer

Dag allen,

Meegezonden een draaiboek voor de wasbeeraanpak.
Daarnaast ook de omgevingsbesluiten voor het vangen en afschot, inclusief gebruik verdovingsgeweer.
Tevens bijgevoegd een Q&A met vragen over de wasbeer als zijde invasieve exoot.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
06-[redacted]
[redacted]@fryslan.frl

provinsje fryslân
provincie fryslân
Tweebaksmarkt 52 (bezoekeradres)
Postbus 20120, 8900 HM Leeuwarden
(058) 292 5925 / provincie@fryslan.frl
WhatsApp: 06 10 26 88 31
www.fryslan.frl

Invasieve exoten Werkwijze Rapid response wasbeer (artikel 17 soorten EU exotenverordening)

 – 28 maart 2024

werkgroep wasbeer

AquaZoo	: diertuin en eigenaar ontsnapte wasberen;
Provincie Fryslân	: verantwoordelijk voor het invasieve exotenbeleid in Fryslân
Gemeente Leeuwarden	: eigenaar/ beheerder Groene Ster
It Fryske Gea	: eigenaar/ beheerder Grootte Wielen
DUKE faunabeheer	: Faunabeheerder, expert wasbeerbestrijding
Wetterskip Fryslân	: Vakgroep Flora & Fauna
FUMO	: toezichthouder natuurwetgeving

Handelingsperspectief/ plan van aanpak

Afgestemd met de operationele werkgroep wasbeer op d.d. 26 maart 2024:

Terrein AquaZoo

- I. Inzet vangkooien
- II. Inzet verdovingsgeweer
- III. Actief speuren met warmtebeeldcamera ('s avonds en 's nachts)

Terrein rond AquaZoo (groene ster en groote wielen)

- IV. Inzet vangkooien en racoon traps
- V. Actief speuren met warmtebeeldcamera ('s avonds en 's nachts)
- VI. Inzet verdovingsgeweer, indien dit niet haalbaar is afschot.
- VII. Overige acties in samenspraak/ overleg

Weidevogelgebieden rond groene ster en groote wielen

- VIII. Wordt meegenomen met predatiebeheer ten gunste van weidevogels door Faunabeheereenheid.

Registreren/ terugkoppeling acties en maatregelen

- IX. Wasbeershonden dood/ levend inleveren bij AquaZoo i.v.m. chips die uitgelezen dienen te worden

Communicatie

Operationeel

- Werkgroep wasbeer via Appgroep
- Afstemming faunabeheereenheid via de provincie Fryslân
- Communicatie medewerkers AquaZoo/ Provincie Fryslân en Gemeente Leeuwarden stemmen onderling af

Pers en media

- Persvragen worden beantwoord
- Overige communicatie is in afstemming/ reactief

Q&A invasieve exoot wasbeer

Voor hulpmiddel t.a.v. vragen over invasieve exoten en aanpak zie meegezonden Q&A (bijlage 3).

Contactpersonen

Overheid

NVWA: [redacted] tel.: 06-[redacted] mail: [redacted]@nvwa.nl
NVWA: [redacted] tel.: 06-[redacted] mail: info@nvwa.nl (NVWA algemeen)
Provincie Fryslân: [redacted] tel.: 06-[redacted] mail: [redacted]@fryslan.fr
Gemeente Leeuwarden: [redacted] tel.: 06 [redacted] mail:
[redacted]@leeuwarden.nl

AquaZoo Leeuwarden

De Groene Ster 2 8926 XE Leeuwarden
Algemeen : tel : 0511-430303 mail
[redacted] tel. : 06-[redacted] mail : [redacted]@aquazoo.nl

Terreinbeherende Organisaties

- Wetterskip Fryslân: [redacted] tel.: 06-[redacted] mail: [redacted]@weterskipfryslan.nl
- It Fryske Gea: [redacted] tel.: 058 - [redacted] mail: [redacted]@itfryskegea.nl
- Gemeente Leeuwarden: [redacted] tel.: 06 [redacted] mail:
[redacted]@leeuwarden.nl

Verlofhouder verdoovingsgeweer

AquaZoo : [redacted] : tel 06-[redacted] mail : [redacted]@aquazoo.nl

Bestrijding

DUKE Faunabeheer
[redacted] tel.: 06 [redacted] mail: info@dukefaunabeheer.nl
Faunabeheereenheid Fryslân
[redacted] tel.: 06-[redacted] mail: info@faunabeheereenheid.fr
Wetterskip Fryslân vakgroep Flora&Fauna: [redacted] tel.: 06-[redacted] mail:
[redacted]@weterskipfryslan.nl

Communicatie

Provincie Fryslân: [redacted] tel.: 06 [redacted] mail: [redacted]@fryslan.fr
AquaZoo: [redacted] tel: [redacted]@Libema.nl

Toezicht/ handhaving wetgeving

FUMO: [redacted] telefoon: 06-[redacted] / mail: [redacted]@fumo.nl

Milieualarmnummer Fryslân

058 212 2422

Belangrijke internetbronnen

<https://www.nvwa.nl/onderwerpen/invasieve-exoten> (factsheets exoten)
<https://storymaps.arcgis.com/stories/e0945f960b684fb5adfe97dae540c41b> (dashboard
invasieve exoten in Fryslân).
<https://waarneming.nl/> (verspreiding soorten)

Bijlagen:

Bijlage 1: Omgevingsbesluit Flora en Fauna activiteit bestrijding wasbeer
Bijlage 2: Omgevingsbesluit Flora en Fauna activiteit wasbeer (deel 2)

Bijlage 3: Q&A invasieve exoot wasbeer

Faunabeheereenheid Fryslân
't Hou 8
8404 GH LANGEZWAAG

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
(058) 292 59 25

www.fryslan.frl
provincie@fryslan.frl
www.twitter.com/provfryslan

Leeuwarden, 29 maart 2024
Verzonden,

Ons kenmerk : 02212258
Domein/ Team : Omgevingszaken
Behandeld door : Team Groene Regelgeving / (058) 292 89 95 of Wnb@fryslan.frl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) :

Onderwerp : PF-2024/275599: Omgevingsbesluit Flora en Fauna activiteit bestrijding wasbeer

Geachte heer, mevrouw,

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

Overwegen het volgende:

- Dat op 2 augustus 2017 de wasbeer (*Procyon lotor*) is opgenomen op de Unielijst van zorgwekkende invasieve uitheemse soorten (krachtens EU-verordening 1143/2014 vastgesteld);
- Dat Gedeputeerde Staten op 11 februari 2003, gewijzigd op 1 februari 2005, een aanwijzing op basis van artikel 67 van de Flora- en faunawet (hierna: Aanwijzing art. 67 FF (2005)) hebben vastgesteld op grond waarvan jachtaktehouders, op alle gronden waarop zij rechthebbende zijn, de stand van bepaalde invasieve exoten en verwilderde dieren kunnen beperken;
- Dat in Aanwijzing art. 67 FF (2005) de wasbeer weliswaar is opgenomen, doch dat de aangewezen middelen hierin beperkt zijn tot het gebruik van hagelgeweer en kogelbuks (vanaf tenminste kaliber 5,6 x 15, .22 long rifle) van zonsopkomt tot zonsondergang met de mogelijkheid om een geluidsdemper toe te passen; Voor het aanschaffen, vervoeren, in bezit hebben en gebruiken van een geluidsdemper dient een ontheffing op grond van de Wet Wapens en Munitie te zijn verleend door de Minister.

en besluten daarom in aanvulling op 'Aanwijzing art. 67 Flora en Faunawet d.d. 1 februari 2005' en gelet op:

- de Beleidsnotitie Invasieve Exoten Fryslân 2023-2029;
- de Verordening (EU) Nr. 1143/2014 van het Europees Parlement en De Raad van de Europese Unie van 22 oktober 2014 betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten;
- de Uitvoeringsverordening (EU) 2016/1141 van de Europese Commissie van 13 juli 2016 tot vaststelling van een lijst van voor de Unie zorgwekkende invasieve uitheemse soorten krachtens Verordening (EU) nr. 1143/2014 van het Europees Parlement en de Raad;
- de Uitvoeringsverordening (EU) 2017/1263 van de Europese Commissie van 12 juli 2017 tot actualisering van de bij Uitvoeringsverordening (EU) 2016/1141 krachtens Verordening (EU) nr. 1143/2014 van het Europees Parlement en de Raad vastgestelde lijst van voor de Unie zorgwekkende invasieve uitheemse soorten;
- de Omgevingswet (hierna: Ow);
- het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl);
- het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal).

Om op grond van artikel 2.18 eerste lid onder g en artikel 5.1, tweede lid onder g Ow, artikel 10.29 tweede tot en met vijfde lid Ow, artikel 3.67 in samenhang met bijlage VC Bkl jo de artikelen 11.31 jo 11.72 eerste lid Bal over te gaan tot het verstrekken van een omgevingsvergunning Flora- en Fauna-activiteit (hierna: vergunning) aan Duke Faunabeheer, Faunabeheereenheid Fryslân (hierna: FBE), Vakgroep Flora en Fauna Wetterskip Fryslân en It Fryske Gea District Noard en Midden voor het vangen van de wasberen in het gebied in een cirkel van 10 kilometer rondom AquaZoo (De Groene Ster 2, 8926 XE Leeuwarden). De vergunning is per direct geldig en geldt gedurende één jaar.

Hiertoe worden de volgende middelen en methoden aangewezen (artikel 8.74r eerste en tweede lid Bkl):

- gebruik kastval (art. 11.72 lid 1 onder c Bal);
- gebruik duke dog proof racoon traps (art. 11.71 lid 1 onder d Bal)
- gebruik vangkooi (art. 11.72 lid 1 onder e Bal);
- een gedoogplicht voor grondeigenaren van percelen waarop de maatregelen moeten worden uitgevoerd (art. 11.63 lid 3 onder b Bal, 10.29 Ow).

Aan welk gebruik de volgende voorschriften en beperkingen worden gesteld:

A. Verantwoordelijkheid

1. De vergunning wordt verleend aan en en staat op naam van Duke Faunabeheer. Duke Faunabeheer is als opdrachtnemer te allen tijde verantwoordelijk voor het naleven van de voorschriften waaronder de vergunning is verstrekt.
2. De verantwoordelijkheid van de opdrachtnemer laat elke verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van eventuele individuele feitelijke gemachtigden en/of
3. gebruikers van de vergunning voor het naleven van voorschriften en andere wettelijke bepalingen onverlet.
4. De feitelijk gebruiker van de machtiging is verplicht een (digitale) kopie van deze vergunning bij zich te hebben. Deze bescheiden moeten op een eerste verzoek van een daartoe bevoegde toezichthouder /politie ambtenaar ter inzage worden afgegeven.
5. De vergunning wordt verleend aan en staat op naam van de Faunabeheereenheid
6. Fryslân (hierna: FBE). De FBE is als opdrachtnemer te allen tijde verantwoordelijk voor het naleven van de voorschriften waaronder de vergunning is verstrekt.
7. De verantwoordelijkheid van de opdrachtnemer (FBE) laat elke verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van eventuele individuele feitelijke gemachtigden en/of
8. gebruikers van de vergunning voor het naleven van voorschriften en andere wettelijke bepalingen onverlet.
9. De feitelijk gebruiker van de machtiging is verplicht een (digitale) kopie van deze vergunning, een kopie van de schriftelijke machtiging van de FBE bij zich te hebben. Deze bescheiden moeten op een eerste verzoek van een daartoe bevoegde toezichthouder/politie ambtenaar ter inzage worden afgegeven.
10. De vergunning wordt verleend aan en staat op naam van de Vakgroep Flora en Fauna Wetterskip Fryslân (hierna Vakgroep Flora en Fauna). De Vakgroep Flora en Fauna is als opdrachtnemer te allen tijde verantwoordelijk voor het naleven van de voorschriften waaronder de vergunning is verstrekt.
11. De verantwoordelijkheid van de opdrachtnemer Vakgroep Flora en Fauna laat elke verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van eventuele individuele feitelijke gemachtigden en/of gebruikers van de vergunning voor het naleven van voorschriften en andere wettelijke bepalingen onverlet.
12. De feitelijk gebruiker van de machtiging is verplicht een (digitale) kopie van deze vergunning, een kopie van de schriftelijke machtiging van de Vakgroep Flora en Fauna bij zich te hebben. Deze bescheiden moeten op een eerste verzoek van een daartoe bevoegde toezichthouder/politie ambtenaar ter inzage worden afgegeven.
13. De vergunning wordt verleend aan en staat op naam van It Fryske Gea District Noard en Midden. It Fryske Gea District Noard en Midden is als opdrachtnemer te allen tijde verantwoordelijk voor het naleven van de voorschriften waaronder de vergunning is verstrekt.

14. De verantwoordelijkheid van de opdrachtnemer It Fryske Gea District Noard en Midden laat elke verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van eventuele individuele feitelijke gemachtigden en/of gebruikers van de vergunning voor het naleven van voorschriften en andere wettelijke bepalingen onverlet.

15. De feitelijk gebruiker van de machtiging is verplicht een (digitale) kopie van deze vergunning, een kopie van de schriftelijke machtiging van It Fryske Gea District Noard en Midden bij zich te hebben. Deze bescheiden moeten op een eerste verzoek van een daartoe bevoegde toezichthouder/politie ambtenaar ter inzage worden afgegeven.

B. Gebruik lok- en vangmiddelen

1. Alle voor de uitvoering van deze vergunning gebruikte kastvallen en vangkooien
2. dienen te zijn voorzien van bijvoorbeeld een sticker of plakkaat met daarop het kenmerk van de vergunning 02212258.
3. Er wordt bij voorkeur gebruik gemaakt van vangkooien en kastvallen voorzien van een werkend valalarm. De correcte werking van het valalarm wordt direct na de plaatsing gecontroleerd.
4. De vangkooi of kastval dient uiterlijk binnen 8 uur na ontvangst van het signaal te worden gecontroleerd door de gebruiker.
5. Indien de vangkooi of kastval niet beschikt over een valalarm dient de deze na het openstellen binnen 8 uur gecontroleerd te worden.
6. Onder vangkooien en kastvallen worden in deze vergunning verstaan: een eenmalig vangend valsysteem welke middels een klep/ kleppen de val sluit zodra het dier erin zit.
7. De vangkooi mag niet geheel of gedeeltelijk van flexibele netten zijn gemaakt.
8. De vangkooi heeft een minimaal grootte van 30x30x100 (cm)
9. Bijvangst worden terstond weer vrijgelaten, tenzij het een diersoort betreft die anderszins mag worden gedood. In dat geval geldt de verplichting tot onmiddellijke vrijlating niet. Uiteraard dienen te allen tijde aan de van toepassing zijnde (bij of krachtens de wet) geldende verplichtingen en voorwaarden te worden voldaan.
10. Van deze bijvangsten wordt een logboek bijgehouden welke onderdeel uitmaakt van de rapportage aan het bevoegde gezag.
11. Ter voorkoming van het verspreiden van dierziekten is het niet toegestaan om lokvoer te gebruiken dat bestaat uit dierlijke restmaterialen afkomstig van slacht- of keukenafval, of kadavers van in de natuur gestorven dieren.
12. De duke dog proof racoon trap is een selectieve vangmethode, binnen 8 uur na het plaatsen dient de trap te worden gecontroleerd.
13. Indien een wasbeer wordt gevangen dient deze direct naar AquaZoo (De Groene Ster 2, 8926 XE Leeuwarden) overgebracht te worden.

C. Registratie & Rapportage

1. Duke Faunabeheer, Vakgroep Flora en Fauna Wetterskip Fryslân en It Fryske Gea District Noard en Midden dienen er zorg voor te dragen dat binnen 12 uur na het gebruik van de toegestane middelen de gevangen wasbeer en andere diersoorten worden gemeld. De rapportage bevat minimaal de volgende gegevens: locatie vangkooi/kastval/trap, bijvangst en het tijdstip waarop het dier is aangetroffen. De rapportage wordt verzonden per e-mail aan wmb@fryslan.frl.
2. De FBE zorgt ervoor dat de wildbeheereenheden alle schriftelijke machtigingen tot het gebruik van de vergunning voorafgaand aan het feitelijk gebruik van de vergunning registreren in het door de FBE daarvoor beschikbaar gestelde FaunaRegistratieSysteem;
3. De feitelijk gebruiker van de machtiging tot gebruik van de vergunning dient er zorg voor te dragen dat binnen 12 uur het gebruik hiervan en de eventuele gevangen en/of gedode wasberen en andere diersoorten wordt geregistreerd in het door de FBE daartoe beschikbaar gesteld FaunaRegistratieSysteem;
4. De FBE houdt een overzicht bij van de verleende machtigingen. Deze wordt op verzoek getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
5. Degene aan wie een machtiging tot gebruik van de vergunning is verleend, houdt een overzicht bij van aan jachtakehouders verleende toestemmingen voor het gebruik van de vergunning (doormachtiging). Dit overzicht wordt op verzoek getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De FBE is op basis van de Nota Faunabeleid verplicht jaarlijks GS een digitale rapportage uit te brengen, uiterlijk 1 januari van het jaar volgende op het jaar waarover verslag wordt gedaan, over het gebruik van de vergunning, het aantal gevangen en gedode wasberen en de neenvangsten. De rapportage wordt verzonden per e-mail aan wmb@fryslan.frl. De rapportage bevat minimaal de volgende gegevens: locatie vangkooi/kastval/trap, bijvangst, tijdstip waarop het dier is aangetroffen.

D. Zorgplicht

Expliciet wijzen wij u erop dat in artikel 11.6 en artikel 11.27 Ow een zorgplicht is opgenomen. De zorgplicht houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor fauna (of flora) kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijke handelingen na te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde de gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

E. Overige

1. Wasberen gevangen in het kader van andere omgevingsvergunningen voor een Flora- en Fauna-activiteit mogen ook gedood worden, mits voldaan wordt aan de voorschriften zoals opgenomen in deze vergunning.
2. Er geldt een gedoogplicht voor grondgebruikers van de percelen waarop de maatregel plaatsvindt.

3. Deze vergunning kan door ons worden ingetrokken, gewijzigd of opgeschort op grond van de criteria genoemd in artikel 18.10, eerste en vierde lid, Ow en artikel 8.97, eerste lid, en 8.103, tweede lid, Bkl en/of bij bijzondere weersomstandigheden.
4. Dit besluit treedt in werking de eerste dag na de dag van uitgifte van het Provinciaal blad, waarin dit besluit is opgenomen en is geldig voor de periode van twee jaar.
5. Indien de 8 wasberen welke ontsnapt zijn uit AquaZoo zijn gevangen-/gedood, dan zal deze vergunning worden ingetrokken.

Voor de motivering van het besluit verwijzen wij u naar bijlage 1.

Hoogachtend,

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

ValidSigned by J
on 29-03-2024

 J
Teammanager Groene Regelgeving

Bezwaar

Degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken kan tegen dit besluit binnen zes (6) weken na de verzending daarvan een bezwaarschrift indienen bij Gedeputeerde Staten, Postbus 20120, 8900 HM in Leeuwarden.

Het bezwaarschrift moet ten minste bevatten:

- a. de naam en het adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en bij voorkeur met vermelding van het *kenmerk* van het besluit;
- d. de gronden van het bezwaar;
- e. de handtekening van de indiener.

Meer informatie over de bezwaarschriftenprocedure vindt u op www.fryslan.nl onder "contact", of u kunt bellen met het secretariaat van de bezwaarschriftencommissie, tel. (058) 292 59 25.

Het indienen van een bezwaarschrift schorst niet de werking van dit besluit. De indiener van een bezwaarschrift kan, als onverwijld spoed dat eist, een voorlopige voorziening vragen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Noord-Nederland, Afdeling Bestuursrecht, Postbus 150, 9700 AD in Groningen. Aan een verzoek om een voorlopige voorziening zijn wel kosten (griffierecht) verbonden.

Bijlage 1: Motivering van het besluit

Algemeen

Op 1 januari 2015 is een EU-verordening (1143/2014) van kracht geworden, die gericht is op het voorkomen en beheersen van schade door invasieve exoten aan biodiversiteit. Centraal in deze verordening staat een lijst met 'invasieve exoten van EU-belang'. Dit is de zogenaamde Unielijst die op 3 augustus 2016 van kracht geworden is.

Bij uitvoeringsverordening worden nieuwe soorten op de Unielijst geplaatst. De wasbeer staat sinds augustus 2016 op deze lijst.

De effecten die de aanwezigheid van de wasbeer heeft op de bescherming van de wilde flora en fauna en de instandhouding van natuurlijke habitats en daarnaast op de volksgezondheid en openbare veiligheid en belangrijke schade aan gewassen, visgronden, wateren en andere vormen van eigendom, waren de aanleiding tot plaatsing van de wasbeer op de Unielijst.

Voor lidstaten geldt de plicht om in de natuur aanwezige populaties invasieve exoten op te sporen en te verwijderen. En als dat niet lukt om de populatie zodanig te beheren dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen. Om aan deze verplichting te voldoen is in 2.18 eerste lid onder g Ow opgenomen dat Gedeputeerde Staten er zorg voor dienen te dragen dat in hun provincie het aantal invasieve exoten zoveel mogelijk wordt teruggebracht.

Het doel is om de ontsnapte wasberen uit AquaZoo te vangen en weer terug te brengen naar AquaZoo. Met dit besluit geven wij uitvoering aan artikel 2.18 eerste lid onder g Ow en maken wij het mogelijk om de wasberen te vangen, in kastvallen, vangkooien of met de duke dog proof racoon traps in een straal rondom 10 kilometer rondom AquaZoo. Met dit besluit is separaat een vergunning (kenmerk 02212295) verleend voor het verdoven en afschieten van wasberen, indien het niet mogelijk blijkt om de dieren te vangen.

Wasbeer¹

De wasbeer is een nachttactief roofdier met zijn natuurlijk verspreidingsgebied in Noord-Amerika. De soort is voor de pelsdierfokkerij ingevoerd in Europa in de jaren dertig van de vorige eeuw, van waaruit de soort is ontsnapt naar het wild. De soort is in de jaren dertig en veertig van de vorige eeuw eveneens uitgezet in Rusland en Duitsland.

De wasbeer komt voor in onder andere Duitsland, Frankrijk, België, Luxemburg, Tsjechië, Slowakije en Oostenrijk. In Nederland wordt de wasbeer regelmatig waargenomen, waarbij in augustus 2017 voor het eerst een volwassen dier met jongen is gezien.

Effect op biodiversiteit en ecosysteem

Wasberen zijn alleseters en eten vooral voedsel dat eenvoudig te bemachtigen is. Ze eten bijvoorbeeld vruchten, eieren, kuikens en volwassen vogels, vooral watervogels. In het oorsprongsgebied heeft de wasbeer een negatief effect op vogelpopulaties. In Europa is er geen bewijs gevonden dat wasberen een bedreiging vormen voor de soortenrijkdom of voor de aantallen van andere soorten. Wasberen kunnen wel lokaal effect hebben: vooral voor (ernstig) bedreigde soorten kan predatie incidenteel een rol van betekenis spelen.

¹ <https://www.nvwa.nl/binaries/nvwa/documenten/dier/dieren-in-de-natuur/exoten/risicobeoordelingen/factsheet-wasbeer/factsheet-wasbeer.pdf>

De wasbeer kan drager zijn van onder andere de wasbeerspoelworm (*Baylisascaris procyonis*). In Duitsland bleek 70% van de wasberen besmet met deze worm; van de wasberen die recent in Limburg zijn gevangen bleek ruim 60% besmet. Hoewel *Baylisascaris* bij de mens niet vaak voorkomt, kunnen de gevolgen wel ernstig zijn: oogklachten en neurologische soms zelfs fatale klachten. Wasberen kunnen behoorlijke schade aanrichten. In stedelijk gebied kunnen ze gebouwen, tuinen, fruitbomen en vuilnisbakken vernielen. Wasberen kunnen huizen binnendringen en schade veroorzaken aan daken. Schade aan de landbouw kan op bedrijfsniveau groot zijn, bijvoorbeeld schade in stallen, viskwekerijen, boomgaarden en aan maïs en groenten. In Nederland is dergelijke schade nog niet gemeld of bekend. Deze effecten waren aanleiding voor plaatsing van de wasbeer op de Unielijst van EU-verordening 1143/2014.

Beperking in tijd en plaats

De vergunning wordt verleend voor de periode van één jaar. In het Natura 2000-gebied de Grootte Wielen broeden vogelsoorten, wasberen prederen vogels en eieren. Het is aannemelijk dat de wasberen gezien het aantal dat is ontsnapt (8 wasberen) niet binnen 1 jaar worden gevangen en er mogelijk nog een jaar nodig is om te voorkomen dat de wasberen tijdens het broedseizoen vogels en eieren prederen. Op basis van de evaluatie van het eerste jaar zal beoordeeld worden of er nogmaals een vergunning verleend moet worden.

Beoordeling gebiedsbescherming

Wij hebben de vergunning getoetst aan de Omgevingswet. Het uitvoeren van de maatregelen zal zoals het plaatsen van kastvallen, vangkooien en traps zal op de soorten de Brandgans, Porseleinhoen, Kempmaan, Kolgans, Smient, Grutto, Rietzanger geen significant negatieve effecten hebben in en nabij de Natura 2000-gebied de Grootte Wielen of leiden tot overtreding van verbodsbepalingen van de Omgevingswet, indien men zich houdt aan de voorschriften. De kwalificerende waarden van het Natura 2000-gebied Grootte Wielen zien op vogelrichtlijn soorten.

Vogelrichtlijnsoorten

Broedende, foeragerende en rustende beschermde vogels kunnen in het gebied worden verstoord. Hierbij kunnen verschillende typen effecten worden onderscheiden, die onderling kunnen samenhangen:

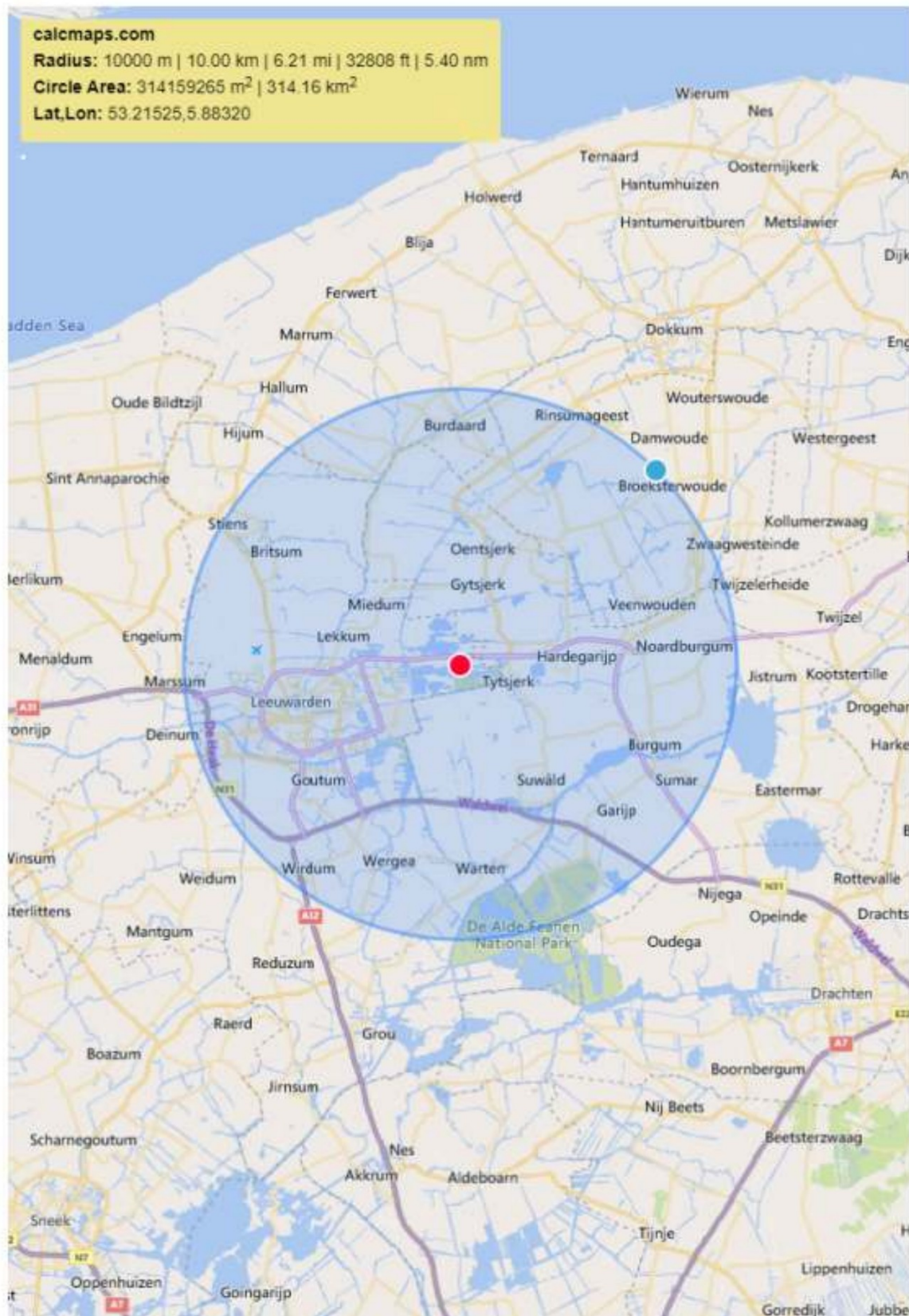
- Fysiologische effecten (stress) zoals verhoogde hartslag kunnen leiden tot een verhoogde energie-uitgave en in sommige gevallen tot verlaagde overlevingskansen;
- Effecten op gedrag en verspreiding dat kan leiden tot een andere nestplaatskeuze, verlaagd broedsucces, veranderd broedgedrag en nestdesertie. Bij foeragerende en rustende vogels kunnen deze leiden tot verkorting van de foerageertijd en/of tot opvliegen en daardoor tot hogere energetische kosten;
- Effecten op voedselbehoefte en energiehuishouding; door gedragsveranderingen kan het energiegebruik toe nemen. Dit moet dan gecompenseerd worden door middel van extra voedselopname. Dat kost tijd (Vogels kunnen immers niet sneller eten). Extra voedselopname is niet mogelijk als er geen extra voedsel beschikbaar is. Deze verstoring kan leiden tot een verlaagde conditie en verlaagde overlevingskansen;
- Effecten op reproductie en overleving komen voort uit de effecten zoals hierboven beschreven; en vormen derhalve de laatste schakel in de effectketen. Te denken valt

aan een lager uitkomstsucces van de eieren en een lagere kuikenoverleving doordat minder voedsel wordt aangeboden, en door een hogere predatiekans.

Verstoring van broedende/rustende/foeragerende vogels

Verstoring manifesteert zich met name door menselijke aanwezigheid (beweging en licht en geluid). Door menselijke aanwezigheid vliegen vogels kortstondig op en kijken uit naar het dichtstbijzijnde deel van het natuurgebied waar geen activiteiten plaatsvinden. Een verstoring als gevolg van tijdelijke actie zal gezien de begaanbaarheid van het gebied voor de mens niet overal kunnen plaats vinden. Wat betekent dat er nog voldoende vluchtmogelijkheden zijn voor de vogels. De beheerder It Fryske Gea District Noard en Midden voert hier de regie.

De vergunning wordt verleend voor een beperkte locatie. Wasberen verplaatsen zich ongeveer met 10 kilometer per jaar. Dit is de reden dat er voor gekozen is om de vergunning in te perken in plaats, om de wasberen die ontsnapt zijn uit AquaZoo te vinden, waarbij het doel is de dieren indien mogelijk met een verdovingsgeweer te verdoven en vervolgens terug te brengen naar AquaZoo. Indien het gezien de afstand niet mogelijk is om de dieren te verdoven, is het mogelijk om afschot toe te passen, dit is mogelijk binnen een straal van 10 kilometer rondom AquaZoo (De Groene Ster 2, 8926 XE Leeuwarden).

Verantwoordelijkheid

In de Beleidsnotitie Invasieve Exoten Fryslân 2023-2029 zijn de kaders van het invasieve exotenbeleid van de provincie Fryslân vastgesteld. In dit document benoemt de provincie de mogelijkheid tot vergunningverlening.

Gebruik lok- en vangmiddelen

Vanuit het oogpunt van dierenwelzijn is in de voorschriften opgenomen dat de voorkeur is om de vangmiddelen te voorzien van een werkend alarmeringssysteem, en dat deze na afgaan van alarmering binnen een beperkte termijn worden gecontroleerd om de zo gevangen dieren onnodig lijden door het langdurige opgesloten zitten te besparen. Eveneens uit het oogpunt van dierenwelzijn is een verbod opgenomen voor vangkooien met flexibele netten, omdat dieren hierin op een zeer onprettige manier vast kunnen komen te zitten.

Wasberen zijn van nature slimme dieren, dit is ook de reden dat de duke dog proof racoon traps wordt toegestaan, dit betreft een selectieve vangmethode, wat betekent dat enkel wasberen gevangen kunnen worden met deze trap. Daarnaast wordt deze trap enkel 's avonds geplaatst en de volgende ochtend gecontroleerd, dit alles zal binnen 8 uur plaats vinden.

Registratie & Rapportage

De voorschriften met betrekking tot registratie en rapportage dienen om het bevoegd gezag inzicht te bieden in het gebruik, de effectiviteit en de proportionaliteit van de in de vergunning opgenomen middelen en methoden.

Faunabeheereenheid Fryslân
't hou 8
8408 GH LANGEZWAAG

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
(058) 292 59 25

www.fryslan.frl
provincie@fryslan.frl
www.twitter.com/provfryslan

Leeuwarden, 29 maart 2024
Verzonden,

Ons kenmerk : 02212295
Domein/ Team : Omgevingszaken
Behandeld door : Team Groene Regelgeving / (058) 292 89 95 of Wnb@fryslan.frl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) :

Onderwerp : 2024/275599: Omgevingsbesluit Flora en Fauna activiteit wasbeer (deel 2)

Geachte heer, mevrouw,

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

Overwegen het volgende:

- Dat op 2 augustus 2017 de wasbeer (*Procyon lotor*) is opgenomen op de Unielijst van zorgwekkende invasieve uitheemse soorten (krachtens EU-verordening 1143/2014 vastgesteld);
- Dat Gedeputeerde Staten op 11 februari 2003, gewijzigd op 1 februari 2005, een aanwijzing op basis van artikel 67 van de Flora- en faunawet (hierna: Aanwijzing art. 67 FF (2005)) hebben vastgesteld op grond waarvan jachtaktehouders, op alle gronden waarop zij rechthebbende zijn, de stand van bepaalde invasieve exoten en verwilderde dieren kunnen beperken;
- Dat in Aanwijzing art. 67 FF (2005) de wasbeer weliswaar is opgenomen, doch dat de aangewezen middelen hierin beperkt zijn tot het gebruik van hagelgeweer en kogelbuks (vanaf tenminste kaliber 5,6 x 15, .22 long rifle) van zonsopkomst tot zonsondergang met de mogelijkheid om een geluidsdemper toe te passen; Voor het aanschaffen, vervoeren, in bezit hebben en gebruiken van een geluidsdemper dient een ontheffing op grond van de Wet Wapens en Munitie te zijn verleend door de Minister.

en besluten daarom in aanvulling op 'Aanwijzing art. 67 Flora en Faunawet d.d. 1 februari 2005' en gelet op:

- de Beleidsnotitie Invasieve Exoten Fryslân 2023-2029;
- de Verordening (EU) Nr. 1143/2014 van het Europees Parlement en De Raad van de Europese Unie van 22 oktober 2014 betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten;
- de Uitvoeringsverordening (EU) 2016/1141 van de Europese Commissie van 13 juli 2016 tot vaststelling van een lijst van voor de Unie zorgwekkende invasieve uitheemse soorten krachtens Verordening (EU) nr. 1143/2014 van het Europees Parlement en de Raad;
- de Uitvoeringsverordening (EU) 2017/1263 van de Europese Commissie van 12 juli 2017 tot actualisering van de bij Uitvoeringsverordening (EU) 2016/1141 krachtens Verordening (EU) nr. 1143/2014 van het Europees Parlement en de Raad vastgestelde lijst van voor de Unie zorgwekkende invasieve uitheemse soorten;
- de Omgevingswet (hierna: Ow);
- het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl);
- het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal).

Om op grond van artikel 2.18, eerste lid, onder g, en artikel 5.1, tweede lid, onder g, Ow, artikel 10.29 tweede tot en met vijfde lid Ow, artikel 3.67 in samenhang met bijlage VC Bkl jo. de artikelen 11.31 jo 11.72 eerste lid Bal, over te gaan tot het verstrekken van een omgevingsvergunning Flora- en Fauna-activiteit (hierna: vergunning) aan Duke Faunabeheer en de Faunabeheereenheid Fryslân (hierna: FBE) tot bestrijding van de wasbeer. De vergunning geldt voor het gebied in een cirkel van 10 kilometer rondom AquaZoo (De Groene Ster 2, 8926 XE Leeuwarden). De vergunning is per direct geldig en geldt gedurende één jaar.

Hiertoe worden de volgende middelen en methoden aangewezen (artikel 8.74r eerste en tweede lid Bkl):

- gebruik kogelgeweer met getrokken loop en nominaal kaliber .22 inch met subsonichollowpoint munitie tussen zonsondergang en zonsopkomst (art. 11.75 lid 1 sub c Bal jo 11.82 en 11.83 Bal), gebruik hagelgeweer en kogelgeweer met getrokken loop met minimaal kaliber 5.6 x 15 (.22 long rifle) tussen zonsondergang en zonsopkomst (art. 11.75 lid 1 sub c Bal), voor afschot van wasberen in het veld; gebruik van een op of aan het geweer gemonteerde kunstmatige lichtbron, een
- voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht te schieten (art. 11.75 lid 1 sub c Bal, art. 11.82 en 11.79 lid 5 Bal);
- gebruik van het kogelgeweer om de wasbeer te doden op gronden die niet voldoen aan de vereisten van een jachtveld aaneengesloten oppervlakte van tenminste 40 hectare (art. 11.31 tweede lid, 11.76 Bal, 11.77 Bal) het doden van een wasbeer vindt plaats buiten de bebouwingscontour jacht (voorheen: bebouwde kom) en buiten de onmiddellijk aan die bebouwingscontour grenzende terreinen worden toegepast;
- gebruik van een verdovingsgeweer (art. 11.31 en 11.75 lid 1 sub c Bal) in het kader van de beroepsuitoefening en onder (direct) toezicht van een dierenarts.
- een gedoogplicht voor grondeigenaren van percelen waarop de maatregelen moeten worden uitgevoerd (art. 11.63 lid 3 onder b Bal, 10.29 Ow).

Aan welk gebruik de volgende voorschriften en beperkingen worden gesteld:

A. Verantwoordelijkheid

1. De vergunning wordt verleend aan en en staat op naam van Duke Faunabeheer. Duke Faunabeheer is als opdrachtnemer te allen tijde verantwoordelijk voor het naleven van de voorschriften waaronder de vergunning is verstrekt.
2. De verantwoordelijkheid van de opdrachtnemer laat elke verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van eventuele individuele feitelijke gemachtigden en/of gebruikers van de vergunning voor het naleven van voorschriften en andere wettelijke bepalingen onverlet.
3. De feitelijk gebruiker van de machtiging is verplicht een (digitale) kopie van deze vergunning, een geldige jachtakte (bij gebruik van geweer), bescheiden waaruit blijkt dat de dierenarts in het kader van beroepsuitoefening te maken krijgt met situaties waarin dieren verdoofd dienen te worden (bij gebruik van verdovingsgeweer) en een schriftelijke, gedagtekende en ondertekende verklaring van de grondgebruiker bij zich te hebben. Deze bescheiden moeten op een eerste verzoek van een daartoe bevoegde toezichthouder/politie ambtenaar ter inzage worden afgegeven.
4. De vergunning wordt verleend aan en staat op naam van de Faunabeheereenheid Fryslân (hierna: FBE). De FBE is als opdrachtnemer te allen tijde verantwoordelijk voor het naleven van de voorschriften waaronder de vergunning is verstrekt.
5. De verantwoordelijkheid van de opdrachtnemer (FBE) laat elke verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van eventuele individuele feitelijke gemachtigden en/of gebruikers van de vergunning voor het naleven van voorschriften en andere wettelijke bepalingen onverlet.
6. De feitelijk gebruiker van de machtiging is verplicht een (digitale) kopie van deze vergunning, een kopie van de schriftelijke machtiging van de FBE, een geldige jachtakte (bij gebruik van geweer). Bescheiden waaruit blijkt dat de dierenarts in het kader van beroepsuitoefening te maken krijgt met situaties waarin dieren verdoofd dienen te worden (bij gebruik van verdovingsgeweer) en een schriftelijke, gedagtekende en ondertekende verklaring van de grondgebruiker bij zich te hebben. Deze bescheiden moeten op een eerste verzoek van een daartoe bevoegde toezichthoudende/politie ambtenaar ter inzage worden afgegeven en een schriftelijke, gedagtekende en ondertekende verklaring van de grondgebruiker bij zich te hebben. Deze bescheiden moeten op een eerste verzoek van een daartoe bevoegde toezichthouder/politie ambtenaar ter inzage worden afgegeven.

B. Gezelschap

1. Van de in deze vergunning genoemde bevoegdheden mag per bestrijdingsactie gebruik worden gemaakt door ten hoogste vier personen, waarvan tenminste één jachtaktehouder aan wie toestemming is verleend voor het gebruik van de vergunning en één andere jachtaktehouder.

D. Voorzieningen en kaliber

1. Het toedienen van verdovingsmiddelen door middel van het verdovingsgeweer is uitsluitend toegestaan door of onder direct toezicht van een dierenarts.
2. Het gebruik van het verdovingsgeweer op de openbare weg of op andere voor het publiek toegankelijke plaatsen is uitsluitend toegestaan na toestemming van de korpschef.
3. Gebruik van het geweer al dan niet met gebruik van kunstlicht en/of
4. nachtzichtapparatuur is alleen toegestaan van zonsondergang tot zonsopkomst.
5. Gebruik van het geweer met gebruik van kunstlicht en/of nachtzichtapparatuur wordt uiterlijk de dag voor het gebruik vóór 15.00 uur gemeld bij FUMO via meldingffwet@fryslan.nl. In deze melding wordt in ieder geval opgenomen:
 - a. machtigingsnummer;
 - b. naam en telefoonnummer van de gemachtigde;
 - c. beschrijving dat de actie plaats vindt op grond van bestrijding van de wasbeer;
 - d. locatie, datum en globaal het tijdstip waarop de acties zullen plaatsvinden;
 - e. auto(s) van de gemachtigde welke uitvoering geeft aan de vergunning: type, kleur en kenteken;
6. Voor het in het veld doden van niet gevangen wasberen, dient gebruik te worden gemaakt van een kogelgeweer met getrokken loop en minimaal nominaal kaliber van .22 inch long rifle.
7. Na het doden dient het dier naar AquaZoo (De Groene Ster 2, 8926 XE Leeuwarden) gebracht te worden, zodat de chip van het dier uitgelezen kan worden.

E. Registratie & Rapportage

1. Duke Faunabeheer dient er zorg voor te dragen dat binnen 12 uur het gebruik van deze omgevingsvergunning gedode wasberen worden gemeld. De rapportage wordt verzonden per e-mail aan wmb@fryslan.frl. De rapportage bevat minimaal de volgende gegevens: de waarnemingen van de wasberen die geleid hebben tot nachtelijk afschot in het veld, de locatie en het tijdstip van de geschoten wasberen.
2. De FBE zorgt ervoor dat de wildbeheereenheden alle schriftelijke machtigingen tot het gebruik van de vergunning voorafgaand aan het feitelijk gebruik van de vergunning registreren in het door de FBE daarvoor beschikbaar gestelde FaunaRegistratieSysteem;
3. De feitelijk gebruiker van de machtiging tot gebruik van de vergunning dient er zorg voor te dragen dat binnen 12 uur het gebruik hiervan en de eventuele gevangen en/of gedode wasberen en andere diersoorten wordt geregistreerd in het door de FBE daartoe beschikbaar gesteld FaunaRegistratieSysteem;
4. De FBE houdt een overzicht bij van de verleende machtigingen. Deze wordt op verzoek getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
5. Degene aan wie een machtiging tot gebruik van de vergunning is verleend, houdt een overzicht bij van aan jachtaktehouders verleende toestemmingen voor het gebruik van de opdracht (doormachtiging). Dit overzicht wordt op verzoek getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De FBE is op basis van de Nota Faunabeleid verplicht jaarlijks GS een digitale rapportage uit te brengen, uiterlijk 1 januari van het jaar volgende op het jaar waarover verslag wordt gedaan, over het gebruik van de vergunning, het aantal

gevangen en gedode wasberen en de nevenvangsten. De rapportage wordt verzonden per e-mail aan wmb@fryslan.frl. De rapportage bevat minimaal de volgende gegevens: de waarnemingen van de wasberen die geleid hebben tot nachtelijk afschot in het veld, de locatie en tijdstip van de geschoten wasberen.

F. Zorgplicht

1. Expliciet wijzen wij u erop dat in artikel 11.6 en artikel 11.27 Ow een zorgplicht is opgenomen. De zorgplicht houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor fauna (of flora) kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijke handelingen na te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde de gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

G. Overige

1. De terreinbeheerder beheert het afschot in haar terrein en de directe omgeving (300 meter) en stelt de manier waarop dit plaats vindt vast. Tijdens voorgenomen acties is elke keer iemand van de terreinbeherende organisatie aanwezig om een afgewogen keuze te maken ten aanzien van plaats, intensiteit en ook publieke veiligheid.
2. Er wordt geschoten van één uur voor zonsopkomst tot één uur na zonsondergang. Er wordt rekening gehouden met de nachtelijke rustgebieden. Dit houdt onder andere in dat afschot pas plaatsvindt wanneer overnachtende ganzen van hun slaapplekken vertrokken zijn naar de rust- en foerageergebieden. Dit ter beoordeling van de aanwezige terreinbeheerder.
3. Binnen de algemene tijden (zonsopkomst tot zonsondergang) worden de tijdstippen van afschot gestuurd door de mogelijkheden en beperkingen die er zijn binnen de randvoorwaarden van overige vogels.
4. Bij broedkolonies (bijvoorbeeld aalscholver) wordt uit voorzorg in een straal van 500 meter geen afschot gepleegd.
5. Er wordt rekening gehouden met de binnen de provincie Fryslân vastgestelde ganzenfoerageergebieden. Indien ganzenfoerageergebieden direct grenzen aan een Natura 2000-gebied dan kan slechts afschot plaatsvinden wanneer er zich geen andere soorten (ganzen, weidevogels e.d.) in deze foerageergebieden bevinden. Dit ter beoordeling van de aanwezige van terreinbeheerder of vogelwerkgroep/vogelwacht.
6. Er wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met dagrust- en foerageerplaatsen voor overige vogels. Dit ter beoordeling van de aanwezige van de terreinbeheerder of vogelwerkgroep/vogelwacht.
7. Er geldt een gedoogplicht voor grondgebruikers van de percelen waarop de maatregel plaatsvindt.
8. Van deze vergunning kan slechts gebruik gemaakt worden nadat de grondgebruiker van de percelen waarop de maatregel plaatsvindt, de feitelijk gebruiker hiertoe middels een schriftelijke, gedagtekende en ondertekende verklaring toestemming heeft gegeven.
9. Deze vergunning kan door ons worden ingetrokken, gewijzigd of opgeschort op grond van de criteria genoemd in artikel 18.10, eerste en vierde lid, Ow en artikel

- 8.97, eerste lid, en 8.103, tweede lid, Bkl en/of bij bijzondere weersomstandigheden;
10. Bij bijzondere weersomstandigheden die maken dat het onverantwoord is de feitelijke handelingen uit te voeren, kan deze vergunning worden opgeschort.
11. Indien de 8 wasberen welke ontsnapt zijn uit Aquazoo zijn gevangen/gedood, dan zal deze vergunning worden ingetrokken.

Voor de motivering van het besluit verwijzen wij u naar bijlage 1.

Hoogachtend,

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

ValidSigned by J
on 29-03-2024

 J
Teammanager Groene Regelgeving

Bezwaar

Degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken kan tegen dit besluit binnen zes (6) weken na de verzending daarvan een bezwaarschrift indienen bij Gedeputeerde Staten, Postbus 20120, 8900 HM in Leeuwarden.

Het bezwaarschrift moet ten minste bevatten:

- de naam en het adres van de indiener;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en bij voorkeur met vermelding van het *kenmerk* van het besluit;
- de gronden van het bezwaar;
- de handtekening van de indiener.

Meer informatie over de bezwaarschriftenprocedure vindt u op www.fryslan.nl onder "contact", of u kunt bellen met het secretariaat van de bezwaarschriftencommissie, tel. (058) 292 59 25.

Het indienen van een bezwaarschrift schorst niet de werking van dit besluit. De indiener van een bezwaarschrift kan, als onverwijld spoed dat eist, een voorlopige voorziening vragen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Noord-Nederland, Afdeling Bestuursrecht, Postbus 150, 9700 AD in Groningen. Aan een verzoek om een voorlopige voorziening zijn wel kosten (griffierecht) verbonden.

Bijlage 1: Motivering van het besluit

Algemeen

Op 1 januari 2015 is een EU-verordening (1143/2014) van kracht geworden, die gericht is op het voorkomen en beheersen van schade door invasieve exoten aan biodiversiteit. Centraal in deze verordening staat een lijst met 'invasieve exoten van EU-belang'. Dit is de zogenaamde Unielijst die op 3 augustus 2016 van kracht geworden is. Bij uitvoeringsverordening worden nieuwe soorten op de Unielijst geplaatst. De wasbeer staat sinds augustus 2016 op deze lijst.

De effecten die de aanwezigheid van de wasbeer heeft op de bescherming van de wilde flora en fauna en de instandhouding van natuurlijke habitats en daarnaast op de volksgezondheid en openbare veiligheid en belangrijke schade aan gewassen, visgronden, wateren en andere vormen van eigendom, waren de aanleiding tot plaatsing van de wasbeer op de Unielijst.

Voor lidstaten geldt de plicht om in de natuur aanwezige populaties invasieve exoten op te sporen en te verwijderen. En als dat niet lukt om de populatie zodanig te beheren dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen. Om aan deze verplichting te voldoen is in 2.18 eerste lid onder g Ow opgenomen dat Gedeputeerde Staten er zorg voor dienen te dragen dat in hun provincie het aantal invasieve exoten zoveel mogelijk wordt teruggebracht.

Met dit besluit geven wij uitvoering aan artikel 2.18 eerste lid onder g Ow en maken wij het mogelijk om de wasberen welke niet gevangen kunnen worden in kastvallen, vangkooien of duke dog proof racoon traps in een straal rondom 10 kilometer van AquaZoo op een effectieve en doelmatige manier te kunnen bestrijden. Met dit besluit is separaat een vergunning kenmerk:02212258 verleend voor het vangen van wasberen in kastvallen, vangkooien of met de duke dog proof racoon traps, dit betreft selectieve diervriendelijke vangmethode. Het doel is in eerste instantie om de dieren levend te vangen en vervolgens terug te brengen naar AquaZoo. Het uiterste middel hierbij is afschot.

Wasbeer¹

De wasbeer is een nachttactief roofdier met zijn natuurlijk verspreidingsgebied in Noord-Amerika. De soort is voor de pelsdierfokkerij ingevoerd in Europa in de jaren dertig van de vorige eeuw, van waaruit de soort is ontsnapt naar het wild. De soort is in de jaren dertig en veertig van de vorige eeuw eveneens uitgezet in Rusland en Duitsland.

De wasbeer komt voor in onder andere Duitsland, Frankrijk, België, Luxemburg, Tsjechië, Slowakije en Oostenrijk. In Nederland wordt de wasbeer regelmatig waargenomen, waarbij in augustus 2017 voor het eerst een volwassen dier met jongen is gezien.

Effect op biodiversiteit en ecosysteem

Wasberen zijn alleseters en eten vooral voedsel dat eenvoudig te bemachtigen is. Ze eten bijvoorbeeld vruchten, eieren, kuikens en volwassen vogels, vooral watervogels. In het oorsprongsgebied heeft de wasbeer een negatief effect op vogelpopulaties. In Europa is er geen bewijs gevonden dat wasberen een bedreiging vormen voor de soortenrijkdom of voor

¹ <https://www.nvwa.nl/binaries/nvwa/documenten/dier/dieren-in-de-natuur/exoten/risicobeoordelingen/factsheet-wasbeer/factsheet-wasbeer.pdf>

de aantallen van andere soorten. Wasberen kunnen wel lokaal effect hebben: vooral voor (ernstig) bedreigde soorten kan predatie incidenteel een rol van betekenis spelen.

De wasbeer kan drager zijn van onder andere de wasbeerspoelworm (*Baylisascaris procyonis*). In Duitsland bleek 70% van de wasberen besmet met deze worm; van de wasberen die recent in Limburg zijn gevangen bleek ruim 60% besmet. Hoewel *Baylisascaris* bij de mens niet vaak voorkomt, kunnen de gevolgen wel ernstig zijn: oogklachten en neurologische soms zelfs fatale klachten. Wasberen kunnen behoorlijke schade aanrichten. In stedelijk gebied kunnen ze gebouwen, tuinen, fruitbomen en vuilnisbakken vernielen. Wasberen kunnen huizen binnendringen en schade veroorzaken aan daken. Schade aan de landbouw kan op bedrijfsniveau groot zijn, bijvoorbeeld schade in stallen, viskwekerijen, boomgaarden en aan maïs en groenten. In Nederland is dergelijke schade nog niet gemeld of bekend. Deze effecten waren aanleiding voor plaatsing van de wasbeer op de Unielijst van EU-verordening 1143/2014.

Beperking in tijd en plaats

De vergunning wordt verleend voor de periode van één jaar. In het Natura 2000-gebied de Grootte Wielen broeden vogelsoorten, wasberen prederen vogels en eieren. Het is aannemelijk dat de wasberen gezien het aantal dat is ontsnapt en nog niet terug is gevonden (8 wasberen) niet binnen 1 jaar worden gevangen en er mogelijk nog een jaar nodig is om te voorkomen dat de wasberen tijdens het broedseizoen vogels en eieren prederen. Op basis van de evaluatie van het eerste jaar zal beoordeeld worden of er nogmaals een vergunning verleend moet worden.

Beoordeling gebiedsbescherming

Wij hebben de vergunning getoetst aan de Omgevingswet. De kwalificerende waarden van het Natura 2000-gebied Grootte Wielen zien op vogelrichtlijn soorten. Het uitvoeren van afschot zal op de soorten de Brandgans, Porseleinhoen, Kempphaan, Kolgans, Smient, Grutto, Rietzanger mogelijk significant negatieve effecten hebben in en nabij de Natura 2000-gebied de Grootte Wielen. Indien men zich houdt aan de indien men zich houdt aan de voorschriften, zal er geen sprake zijn van een overtreding van de verbodsbepalingen.

Vogelrichtlijnsoorten

Broedende, foeragerende en rustende beschermde vogels kunnen in het gebied worden verstoord. Hierbij kunnen verschillende typen effecten worden onderscheiden, die onderling kunnen samenhangen:

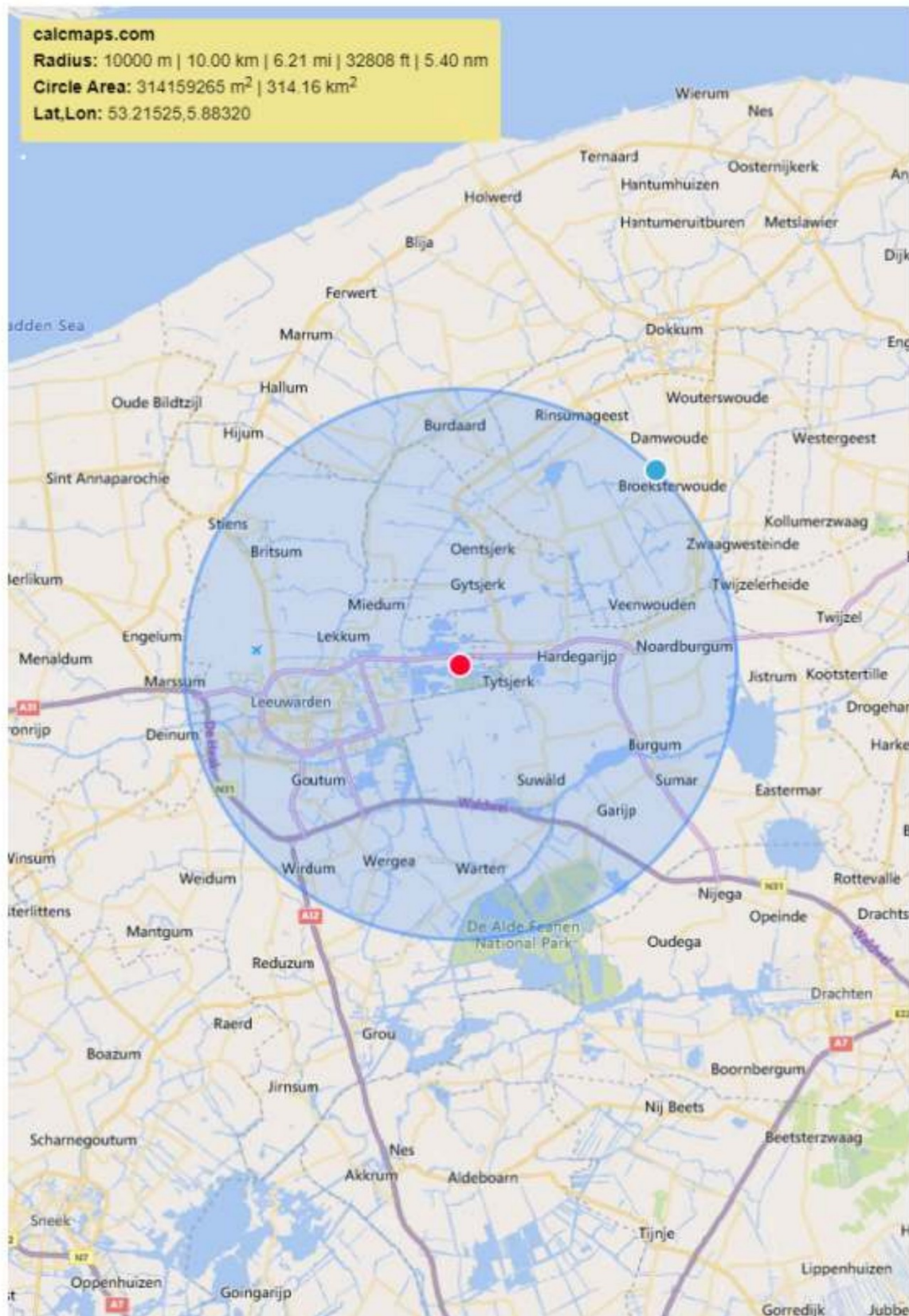
- Fysiologische effecten (stress) zoals verhoogde hartslag kunnen leiden tot een verhoogde energie-uitgave en in sommige gevallen tot verlaagde overlevingskansen;
- Effecten op gedrag en verspreiding dat kan leiden tot een andere nestplaatskeuze, verlaagd broedsucces, veranderd broedgedrag en nestdesertie. Bij foeragerende en rustende vogels kunnen deze leiden tot verkorting van de foerageertijd en/of tot opvliegen en daardoor tot hogere energetische kosten;
- Effecten op voedselbehoefte en energiehuishouding; door gedragsveranderingen kan het energiegebruik toe nemen. Dit moet dan gecompenseerd worden door middel van extra voedselopname. Dat kost tijd (Vogels kunnen immers niet sneller eten). Extra voedselopname is niet mogelijk als er geen extra voedsel beschikbaar is. Deze verstoring kan leiden tot een verlaagde conditie en verlaagde overlevingskansen;
- Effecten op reproductie en overleving komen voort uit de effecten zoals hierboven beschreven; en vormen derhalve de laatste schakel in de effectketen. Te denken valt

aan een lager uitkomstsucces van de eieren en een lagere kuikenoverleving doordat minder voedsel wordt aangeboden, en door een hogere predatiekans.

Verstoring van broedende/rustende/foeragerende vogels

Verstoring manifesteert zich met name door menselijke aanwezigheid (beweging en licht en geluid). Door menselijke aanwezigheid vliegen vogels kortstondig op en kijken uit naar het dichtstbijzijnde deel van het natuurgebied waar geen activiteiten plaatsvinden. Een verstoring als gevolg van tijdelijke actie zal gezien de begaanbaarheid van het gebied voor de mens niet overal kunnen plaats vinden. Wat betekent dat er nog voldoende vluchtmogelijkheden zijn voor de vogels. De beheerder It Fryske Gea District Noard en Midden voert hier de regie.

De vergunning wordt verleend voor een beperkte locatie. Wasberen verplaatsen zich ongeveer met 10 kilometer per jaar. Dit is de reden dat er voor gekozen is om de vergunning in te perken in plaats, om de wasberen die ontsnapt zijn uit AquaZoo te vinden, waarbij het doel is de dieren indien mogelijk met een verdovingsgeweer te verdoven en vervolgens terug te brengen naar AquaZoo. Indien het gezien de afstand niet mogelijk is om de dieren te verdoven, is het mogelijk om afschot toe te passen, dit is mogelijk binnen een straal van 10 kilometer rondom AquaZoo (De Groene Ster 2, 8926 XE Leeuwarden).

Verantwoordelijkheid

In de Beleidsnotitie Invasieve Exoten Fryslân 2023-2029 zijn de kaders van het invasieve exotenbeleid van de provincie Fryslân vastgesteld. In dit document benoemt de provincie de mogelijkheid voor vergunningverlening.

Voorzieningen en kaliber

In Aanwijzing art. 67 FF (2005) is opgenomen voor het afschot: "kogelbuks vanaf tenminste kaliber 5,6 x 15 (.22 long rifle)". Hierbij is in deze vergunning aangesloten voor wat betreft afschot in het veld.

Wasberen zijn voornamelijk in de schemering en de nacht actief. Overdag zijn zij slechts zelden actief en dan ook voornamelijk in dichte vegetatie, ze slapen dan in bomen of holen. Om deze reden is het lastig om de wasbeer overdag effectief te bestrijden en is afschot tussen zonsondergang en zonsopkomst, en al dan niet met gebruik van nachtzichtapparatuur toegestaan. Om toezicht op het juiste gebruik van de vergunning in de nachtelijke uren mogelijk te maken, dient vooraf steeds melding aan de toezichthouders Wnb van FUMO te worden gedaan.

Registratie & Rapportage

De voorschriften met betrekking tot registratie en rapportage dienen om het bevoegd gezag inzicht te bieden in het gebruik, de effectiviteit en de proportionaliteit van de in de vergunning opgenomen middelen en methoden.

Q&A Wasbeer invasieve exoot

Onderstaande vragen en antwoorden zijn van toepassing op de wasbeer als het gaat over de invasieve exotenverordening. Indien het gaat over houden van wasberen, huisvesting en onderkomen, verzorging van de dieren, wijze van ontsnapping et cetera dan horen de vragen waarschijnlijk meer thuis bij AquaZoo: tel : 0511-430303

Wat is een (invasieve) exoot

Een exoot is een uitheemse plant, dier of micro-organisme die Nederland niet op eigen kracht kan bereiken, maar door menselijk handelen terecht is gekomen in de Nederlandse natuur. Introducties van exoten leiden in de meeste gevallen niet tot grote problemen, slechts een beperkt aantal exoten vertoont invasief gedrag. Een exoot is invasief als deze zich vestigt en explosief ontwikkelt.

Waarom beheersbaar houden

Invasieve exoten kunnen een bedreiging vormen voor de inheemse biodiversiteit. Exoten kunnen de maatschappij hierdoor veel last bezorgen en ook tot economische schade leiden. Dankzij het Verdrag van de Verenigde Naties inzake biologische diversiteit¹ is men overeengekomen om de problematiek rond invasieve exoten wereldwijd aan te pakken.

EU exotenverordening

Ook op Europees niveau zijn maatregelen getroffen om de negatieve gevolgen van invasieve exoten te beperken. Om de verdere verspreiding van deze soorten tegen te gaan is in 2015 de EU-exotenverordening tot stand gekomen. Doel van de verordening is de preventie en de beheersing van invasieve exoten. Dit gebeurt onder meer door het instellen van verboden ten aanzien van handel, bezit, kweken, telen, fokken en transporteren van invasieve exoten. De verordening verplicht lidstaten om maatregelen te nemen tegen invasieve exoten. Belangrijk onderdeel van deze verordening is de Unielijst. Dit is een lijst met invasieve soorten waarvan de negatieve effecten zodanig zijn dat gezamenlijk optreden op Europees niveau wenselijk is.

Wasbeer als Unielijstsoort

De wasbeer (*Procyon lotor*) is een van de invasieve soorten die is opgenomen op deze Unielijst. In de Nederlandse onderbouwing voor de strategie van Unielijstsoorten² heeft de wasbeer een zogenaamde artikel 17 status.

Artikel 17 betekent dat de wasbeer een exoot is die zich nog niet in Nederland gevestigd heeft. Zodra er een populatie is of gaat ontstaan, moet deze volledig worden verwijderd. De provincies zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van dit beleid. In Fryslân zijn de bestrijdingsmogelijkheden voor de wasbeer geregeld in de provinciale beleidsregels faunabeheer.

Wie is verantwoordelijk

Het Rijk heeft bij ministeriële regeling in 2018 de verantwoordelijkheid voor de bestrijding van het merendeel van de door de EU aangewezen invasieve exoten aan de provincies overgedragen. Provincies moeten uitvoering geven aan verwijderings-, beheers- en herstelmaatregelen voor invasieve exoten en hiervoor beleid ontwikkelen.

Aanpak

Bij voorkeur vangen met vangkooien of verdoven met inzet van verdovingsgeweer zodat de gevangen en bedwelmdde wasberen kunnen worden teruggebracht naar AquaZoo. Indien dit

¹ [wetten.nl - Regeling - Verdrag inzake biologische diversiteit, Rio de Janeiro, 05-06-1992 - BWBV0001136 \(overheid.nl\)](https://wetten.nl/Regeling-Verdrag-inzake-biologische-diversiteit,-Rio-de-Janeiro,-05-06-1992-BWBV0001136-overheid.nl)

² [Onderbouwing strategie Unielijstsoorten - PDF Free Download \(docplayer.nl\)](#)

niet mogelijk is in de natuurgebieden toch kijken naar ander handelingsperspectief (zoals afschot).

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen